

HÖGSKOLAN VÄST

Fritidshemmets (mellan)mål och mening. Positioneringar i kollegialt samtalande mellan fritidshemspersonal.

SANNA HEDRÉN

AKADEMISK AVHANDLING

som med tillstånd av Forsknings- och forskarutbildningsnämnden
vid Högskolan Väst, för avläggande av doktorsexamen i pedagogik med inriktning
mot arbetsintegrerat lärande (AIL), framläggs för offentlig granskning.

Onsdagen den 31 augusti 2022 klockan 10.00 i sal F211, Högskolan Väst

Opponent: Docent Björn Haglund, Högskolan i Gävle

Sammanfattning

Titel: Fritidshemmets (mellan)mål och mening. Positioneringar i kollegialt samtalande mellan fritidshemspersonal.

Keywords: Fritidshem; Kollegiala samtal; Meningsskapande; Positionering;

ISBN: 978-91-89325-25-8 (tryckt version)

978-91-89325-24-1 (elektronisk version)

Den här avhandlingen handlar om hur fritidshemspersonal skapar mening i kollegiala samtal. Fritidshemsarbete är organiserat som ett lagarbete där interaktioner och samarbete mellan kollegor utgör väsentliga delar av arbetet. Att många olika individer är involverade i att planera, genomföra och utvärdera vardagspraktiken innebär att många olika antaganden och övertygelser om hur arbetet borde utföras också färgar hur arbetet utförs. Därför är det viktigt att öka kunskapen om hur arbetslag tillsammans skapar mening till den praktik de arbetar i. Meningsskapande förstås i den här avhandlingen som kollegornas verbala förhandlingar av vad fritidshemmets vardagspraktik är och borde vara samt vem som har ansvaret för att realisera dessa målbilder.

Syftet med studien är att analysera, tolka och förstå hur arbetslag i fritidshem kollektivt skapar mening i och genom kollegialt samtalande där mellanmålet diskuteras. I studien deltar två arbetslag på ett fritidshem, som utför kollegiala samtal för att försöka förbättra och utveckla mellanmålet. Mellanmålet har valts ut av de deltagande arbetslagen som en särskilt angelägen aktivitet att förändra. Mellanmålet är också en traditionellt viktig aktivitet i fritidspedagogisk utbildning.

Studiens analyser visar att de två deltagande arbetslagens meningsskapande framträder som *flerstämmigt* respektive *enstämmigt*. Det kollektiva meningsskapandet framträder utifrån tre aspekter, som tar sig olika uttryck i det fler- respektive enstämmiga meningsskapandet: *reproduktion*, *ytlig enighet i arbetslaget* och *intersubjektivitet*. Slutsatsen är att de förutsättningar fritidshemspersonal har för kollektivt meningsskapande i och genom kollegiala samtal leder till reproduktion av medarbetarnas antaganden om mellanmålet och fritidshemspraktiken. För att möjliggöra produktiva kollegiala samtal, där gemensamt meningsskapande leder till ny och fördjupad förståelse för vardagspraktikens händelser, behöver arbetslagen vara stabila och ges tid för att kontinuerligt reflektera över sin praktik.